

Ambtelijke reactie gemeente Montferland op de internetconsultatie Besluit vervanging abonnementstarief Wmo 2015

In onze optiek zijn veel van de bezwaren uit de eerste consultatieronde blijven staan. Het is ondoenlijk om in dit document alle bezwaren die aan dit besluit kleven uitputtend te benoemen. Onderstaande punten willen wij in ieder geval meegeven. We hebben als gemeente overigens ook deelgenomen aan inputrondes en aan de uitvoeringstoets van de VNG.

- In het algemeen nemen de administratieve lasten door dit nieuwe besluit voor gemeenten enorm toe. Gemeenten worden hiervoor niet gecompenseerd.
- Het blijft voor ons onduidelijk waarom taken die eerst bij het CAK lagen, nu bij de gemeenten neergelegd worden. Ons inziens is het CAK bij uitstek toegerust op het uitvoeren van deze taken. Om processen goed in te richten moeten nu 342 gemeenten aanpassingen doen. Het CAK zou dit maar één keer hoeven doen. Dat is evident een veel efficiëntere werkwijze.
- Voor een groot aantal processen moeten gemeenten hun software aanpassen. Voor sommige processen is het niet duidelijk of dit mogelijk is. Daarbij is het niet duidelijk of dit tijdig mogelijk is. Handmatig uitvoeren is voor een deel van de processen niet haalbaar.
- Door de nu voorgestelde systematiek is de eigen bijdrage in sommige gevallen hoger dan de kostprijs van de voorziening. Hierbij kunnen gemeenten kiezen om toch de hogere eigen bijdrage op te leggen. Daarbij is een risico op juridische consequenties. Deze zijn nog niet in kaart gebracht. Helemaal geen eigen bijdrage opleggen is voor gemeenten niet wenselijk.
- Wanneer gemeenten ervoor kiezen deze eigen bijdrage wel te berekenen, moeten zij een inkomenstoets doen op gezinsniveau, terwijl zij op gezinsniveau geen check mogen doen (AVG). Hetzelfde geldt voor een check op WLZ voor gezinsgenoten.
- De situaties waarin de eigen bijdrage mogelijk hoger uitpakt dan de kostprijs van een voorziening zijn ook lastig uit te leggen aan de inwoner, en vragen van de gemeente om het inrichten van specifiek en redelijk ingewikkeld beleid voor een relatief kleine groep. Dit maakt de systematiek ingewikkeld en slecht uitvoerbaar.
- De uitname uit het gemeentefonds komt te snel omdat er niet vanaf dag 1 een besparing gehaald zal worden.
- De overgang van het abonnementstarief naar de inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor mensen die hierin geen keuze meer hebben (bv omdat een woningaanpassing in het verleden is gerealiseerd) is juridisch onzeker (zij hebben hun keuze destijds op andere gronden gebaseerd).
- De kostprijs van 8,76 uur huishoudelijke hulp per maand is niet op realistische tarieven gebaseerd, ook niet wanneer dit bedrag geïndexeerd wordt.
- Beoordelen en achteraf doorvoeren van de pauze-optie is administratief uitermate lastig uit te voeren voor gemeenten.
- Gemeenten kunnen per huishouden maar één kostprijs tegelijk laten bewaken. Dit betekent dat wanneer de ene voorziening afbetaald is, de volgende eigen bijdrage gaat lopen. Er moet op dat moment een check worden gedaan of dat hulpmiddel nog steeds loopt of in gebruik is. Dit is administratief erg omslachtig. Daarnaast kan het dus zo zijn dat iemand eigen bijdrage betaalt bv voor de voorziening begeleiding. Als deze na 6 jaar stopt, moet de inwoner ineens eigen bijdrage gaan betalen voor de scootmobiel die hij of zij 6 jaar geleden verstrekt kreeg. Dit is foutgevoelig maar ook erg lastig uit te leggen aan de inwoner.

- De check op anticumulatie komt in een aantal gevallen bij de gemeente te liggen. Dit is onder andere het geval bij de maatwerkvoorziening vervoer. Voor deze voorziening wordt op dit moment door veel gemeenten een ritprijs gevraagd, die geïnd wordt door de aanbieder van het vervoer. Deze aanbieder zou dan moeten checken of de inwoner nog andere voorzieningen heeft (niet alleen voor de Wmo, maar ook voor de WLZ, en ook voor andere gezinsleden). Dit is niet uitvoerbaar. Wij zouden als gemeente daarom adviseren om de ritbijdrage voor de maatwerkvoorziening vervoer niet te laten vallen onder de nieuwe ivb. Daarbij is ons advies eveneens om de check op anticumulatie in alle gevallen bij het CAK te laten. Deze check is vanwege alle inkomensgegevens op gezinsniveau veel beter door het CAK uit te voeren.
- De uitzondering voor niet-AOW-gerechtigden meerpersoonshuishoudens om pas de eigen bijdrage vanaf 170% van het sociaal minimum op te laten lopen, is een te groot verschil met het niveau van 120% van het sociaal minimum. Wij pleiten voor meer gelijkheid tussen niet-AOW-gerechtigden en wel-AOW-gerechtigden aangezien hierbij sprake is van onwenselijke en onwettige leeftijdsdiscriminatie.

Conclusie:

Wij staan als gemeente achter het plan om een inkomensafhankelijke eigen bijdrage in te voeren. We zien echter liever een goed wetsvoorstel dan een onuitvoerbaar wetsvoorstel. Daarom is ons advies om de invoering van de nieuwe ivb uit te stellen totdat er een goed uitvoerbaar wetsvoorstel ligt. Dat de ingangsdatum dan een half jaar of een jaar verder ligt, weegt minder zwaar dan te moeten werken met een wet die in de praktijk onuitvoerbaar is.